

สำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดสมุทรปราการ

คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน Procedure Manual (P)

ชื่อเอกสาร	การตรวจสอบสถานประกอบการด้านอาหาร	
รหัสเอกสาร	WI-OSSC-01-4	
ครั้งที่แก้ไข	0	
วันที่ประกาศใช้		
ผู้จัดทำ	1. นางสาวพรนภัส นิมมาศุวงค์รัฐ	ตำแหน่ง เกสัชกรชำนาญการ
	2. นางสาววีรยา ลิขีเก	ตำแหน่ง เกสัชกรชำนาญการ
	3. นายชญานิน ศรีชมภู	ตำแหน่ง เกสัชกรชำนาญการ
	4. นางสาวหงส์นภา โออิน	ตำแหน่ง เกสัชกรชำนาญการ
ผู้ตรวจสอบ	นางสาวณัฐยาภรณ์ วงศ์บุญเกื้อกูล	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค และเภสัชสาธารณสุข
ผู้อนุมัติ	นายประภาส ผูกดวง	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ

ประวัติการแก้ไข

ครั้งที่แก้ไข	วันที่ประกาศใช้	รายละเอียดการแก้ไข
0	13 มีนาคม 2568	จัดทำคู่มือครั้งแรก

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตรวจสอบสถานประกอบการด้านอาหาร สำหรับเจ้าหน้าที่กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค และเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ

1.2 เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถมีแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน ลดข้อผิดพลาดในการทำงาน

2. ขอบข่าย

คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานฉบับนี้ครอบคลุมการตรวจสอบ สถานประกอบการ ผลิตภัณฑ์ ฉลาก การโฆษณา โดยรวบรวมหลักฐาน ณ สถานประกอบการ หรือสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ หรือ สถานที่อื่นๆ เช่น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นต้น ตลอดจนสรุปผลการตรวจสอบเพื่อดำเนินการต่อไป ในกรณีดังนี้

2.1 ตรวจสอบเรื่องเฝ้าระวัง

2.2 ตรวจสอบเรื่องร้องเรียน

2.3 ตรวจสอบเรื่องกรณีพิเศษ

3. คำศัพท์และคำนิยาม

3.1 สถานประกอบการ หมายถึง สถานที่ผลิต จำหน่าย นำเข้า เก็บอาหาร สถานที่ที่มีการโฆษณาอาหาร หรือสถานที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522

3.2 พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายถึง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 เจ้าหน้าที่กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค และเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ

3.3 ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่ดำเนินการผลิต จำหน่าย นำเข้า เก็บอาหาร โฆษณาอาหาร รวมถึงผู้รับมอบอำนาจด้วย แล้วแต่กรณี

3.4 การตรวจสอบเรื่องเฝ้าระวัง หมายถึง การตรวจสอบตามแผนการเก็บตัวอย่างอาหารประจำปี แผนการดำเนินงานตรวจสอบสถานประกอบการ แผนการดำเนินงานตรวจสอบฉลากอาหาร ซึ่งกำหนดไว้ตามแผนเฝ้าระวังประจำปี

3.5 การตรวจสอบเรื่องร้องเรียน หมายถึง การตรวจสอบเรื่องที่ได้รับร้องเรียนจากผู้บริโภค ซึ่งอาจร้องเรียนโดยตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และส่งเรื่องต่อให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ หรือการรับเรื่องร้องเรียนโดยตรงต่อสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ หรือร้องเรียนผ่านหน่วยงานภายนอก ซึ่งอาจได้รับข้อมูลในรูปของบันทึกการรับเรื่องร้องเรียน หรือหนังสือจากหน่วยงานภายนอก

3.6 การตรวจสอบกรณีพิเศษ หมายถึง การตรวจสอบเมื่อได้รับข้อสั่งการ ข่าวสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยของอาหาร การแจ้งเตือนภัยจากหน่วยงานภายนอก เป็นต้น

4. เอกสารอ้างอิง

4.1 พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522

4.2 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หลักเกณฑ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

4.3 แผนการเก็บตัวอย่างอาหารประจำปี

4.4 แผนการดำเนินงานตรวจสอบสถานประกอบการ/ฉลากอาหาร

4.5 บันทึกการรับเรื่องร้องเรียน

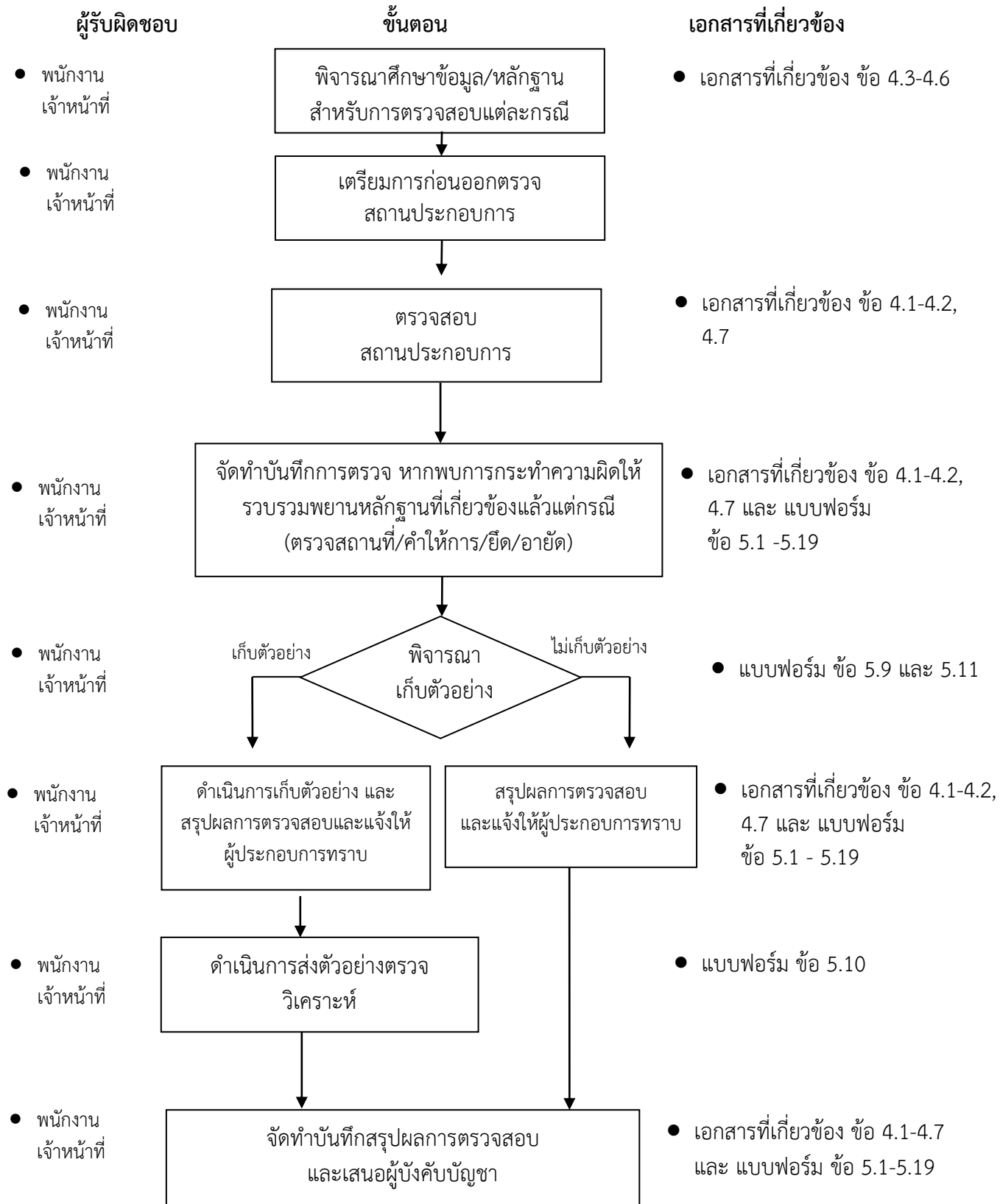
4.6 หนังสือจากหน่วยงานภายนอกที่ร้องขอให้มีการตรวจสอบ ณ สถานประกอบการ

4.7 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง แนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเกี่ยวกับการยี้ด आयัด และการถอนการยี้ด आयัด ลงวันที่ 14 มีนาคม 2567

5. แบบฟอร์มที่ใช้

- 5.1 บันทึกการอายัดอาหาร
- 5.2 บันทึกการยี้ดอาหาร
- 5.3 บันทึกการตรวจสอบอาหารที่ขอถอนการอายัด
- 5.4 บันทึกการถอนการยี้ด आयัดอาหาร
- 5.5 บันทึกการตรวจโรงงานผลิตอาหาร (แบบ ส.2)
- 5.6 บันทึกการตรวจสอบสถานที่นำหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักร
- 5.7 บันทึกคำให้การ
- 5.8 บันทึกการตรวจสอบสถานที่จำหน่ายอาหาร
- 5.9 บันทึกการเก็บตัวอย่างอาหาร
- 5.10 บันทึกการส่งอาหารวิเคราะห์
- 5.11 บันทึกการเก็บตัวอย่างอาหาร
- 5.12 บันทึกการตรวจสอบสถานที่ฉายรังสีอาหาร (ตส.7(53))
- 5.13 บันทึกการตรวจสอบสถานที่ผลิตเกลือบริโภค
- 5.14 บันทึกการตรวจสอบสถานที่คัดบรรจุผักหรือผลไม้สดบางชนิด (ตส.13(60))
- 5.15 แบบสรุปผลการตรวจประเมินสถานที่ผลิตอาหาร (Audit report) (ตส.1(63))
- 5.16 บันทึกการตรวจประเมินสถานที่ผลิตอาหาร ตามข้อกำหนดพื้นฐาน (ตส.2 (63))
- 5.17 บันทึกการตรวจประเมินสถานที่ผลิตอาหาร ตามข้อกำหนดเฉพาะ 1 สำหรับการผลิตน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท น้ำแร่ธรรมชาติ หรือน้ำแข็งบริโภคผ่านกรรมวิธีการกรอง (ตส.3(63))
- 5.18 บันทึกการตรวจประเมินสถานที่ผลิตอาหาร ตามข้อกำหนดเฉพาะ 2 สำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์นมพร้อมบริโภคชนิดเหลวที่ผ่านกรรมวิธีฆ่าเชื้อด้วยความร้อนโดยวิธีพาสเจอร์ไรส์ (ตส.4 (63))
- 5.19 บันทึกการตรวจประเมินสถานที่ผลิตอาหาร ตามข้อกำหนดเฉพาะ 3 สำหรับการผลิตอาหารในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทชนิดที่มีความเป็นกรดต่ำและชนิดที่ปรับกรดที่ผ่านกรรมวิธีฆ่าเชื้อด้วยความร้อนโดยทำให้ปลอดเชื้อเชิงการค้า (ตส.5(63))

6. ฝั่งงาน

7. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

7.1 พนักงานเจ้าหน้าที่ พิจารณาศึกษาข้อมูลและหลักฐานต่างๆ สำหรับการตรวจสอบแต่ละกรณี เช่น

7.1.1 การตรวจสอบตามแผนเฝ้าระวัง สถานประกอบการ ผลิตอาหาร และการเก็บตัวอย่าง โดยพิจารณาจากแผนการเก็บตัวอย่างประจำปี แผนการตรวจสอบสถานประกอบการ แผนการตรวจสอบผลิตอาหาร

7.1.2 การตรวจสอบเรื่องร้องเรียน หรือเรื่องที่ได้รับแจ้งมาจากหน่วยงานภายนอก โดยพิจารณาจากบันทึกการรับเรื่องร้องเรียน หนังสือจากหน่วยงานภายนอก

7.1.3 การตรวจสอบกรณีพิเศษ เช่น ข้อสั่งการด้านนโยบาย ข่าวด้านการไม่ปลอดภัยของอาหาร การแจ้งเตือนจากหน่วยงานภายนอก เป็นต้น

7.2 พนักงานเจ้าหน้าที่ เตรียมการก่อนออกตรวจตาม

7.3 พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการตรวจสอบสถานประกอบการ ณ สถานประกอบการ หรือ ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เช่น ตรวจสอบผ่านระบบออนไลน์ โดยก่อนตรวจสอบให้แสดงตนต่อผู้รับอนุญาตหรือผู้แทนสถานที่ผลิตอาหารและแจ้งวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบ กรณีเมื่อได้รับการร้องขอให้แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522

7.4 พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการตรวจสอบสถานประกอบการ ผลิตภัณฑอาหาร ผลิตอาหาร โฆษณาอาหารตามกฎหมาย พร้อมจัดทำบันทึกการตรวจที่เกี่ยวข้อง เช่น บันทึกการตรวจสอบสถานประกอบการ เป็นต้น หากพบการกระทำผิดให้รวบรวมพยานหลักฐาน และพิจารณาจัดทำบันทึกที่เกี่ยวข้อง เช่น บันทึกคำให้การ บันทึกการยึด บันทึกการอายัด เป็นต้น

7.5 พิจารณาเก็บตัวอย่างอาหาร

7.5.1 กรณีที่สามารถเก็บตัวอย่าง หรือสงสัยว่ามีการกระทำผิดกฎหมาย ให้ดำเนินการเก็บตัวอย่างอาหาร เพื่อส่งตรวจวิเคราะห์และ/หรือเพื่อเก็บวัตถุพยานประกอบการพิจารณา เช่น ผลิตอาหาร ภาชนะบรรจุ เอกสารโฆษณาอาหาร เป็นต้น จากนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการตามข้อ 7.6

7.5.2 กรณีที่ไม่เก็บตัวอย่างอาหาร ดำเนินการตามข้อ 7.6

7.6 พนักงานเจ้าหน้าที่ สรุปผลการตรวจสอบ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อในบันทึกที่เกี่ยวข้อง และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ประกอบการ ผู้รับอนุญาต หรือผู้แทน รับทราบ และลงลายมือชื่อในบันทึกฯ และ/หรือลงลายมือชื่อในวัตถุพยาน

7.7 พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการส่งตัวอย่างอาหารเพื่อตรวจวิเคราะห์ (ถ้ามี)

7.8 พนักงานเจ้าหน้าที่ จัดทำบันทึกสรุปผลการตรวจสอบและเสนอผู้บังคับบัญชา

8. บันทึกคุณภาพ

ชื่อเอกสาร	รหัสเอกสาร	ระยะเวลาจัดเก็บ	ผู้จัดเก็บ
ข้อมูลรายงานการตรวจสอบ	-	10 ปี ทั้งนี้ให้รวมถึงการ จัดเก็บเอกสาร อิเล็กทรอนิกส์ด้วย	งานอาหาร กลุ่มงานคุ้มครอง ผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข